

Zienswijzennota

bestemmingsplan Zonneakker Haarstdiek Sleen

Inhoudsopgave

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Procedure en opzet zienswijzennota	3
1.2	Beknopte beschrijving plan	3
1.3	Wet bescherming persoonsgegevens	3
1.4	Ingediende zienswijzen	3
2	Behandeling zienswijzen.....	4
	Zienswijze 1	4
	Zienswijze 2	5
3	Wijzigingen in het bestemmingsplan	10
3.1	Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen	10

1 Inleiding

1.1 Procedure en opzet zienswijzennota

Het ontwerp bestemmingsplan en de ontwerp omgevingsvergunning "Zonneakker Haarstdiek Sleen heeft met ingang van 6 juli 2019 voor een periode van 6 weken ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn konden zienswijzen kenbaar worden gemaakt bij de gemeenteraad. Tijdens de periode dat het ontwerp bestemmingsplan en omgevingsvergunning ter inzage heeft gelegen zijn er twee zienswijzen ingediend.

In deze onderhavige zienswijzennota worden de ingekomen zienswijzen samenvattend beschreven en voorzien van een reactie.

1.2 Beknopte beschrijving plan

Het plan omvat de realisatie van een zonneakker/zonnepark aan de Haarstdiek in Sleen. Het plangebied bestaat uit twee percelen die kadastraal bekend staan als gemeente Sleen, sectie R, nummers 326 en 1955 met een totale oppervlakte van circa 10,9 ha.

1.3 Wet bescherming persoonsgegevens

Sinds 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (Avg) van toepassing. Om deze reden worden in deze zienswijzennota geen NAW-gegevens vermeld. Deze nota wordt als onderdeel van de besluitvorming op internet gepubliceerd. In verband met de Avg zijn de zienswijzen daarom geanonimiseerd. De werking van de Avg strekt zich niet uit tot gegevens omtrent natuurlijke personen, die behoren tot een rechtspersoon. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor stichtingen of verenigingen. Deze namen zijn daarom niet geanonimiseerd. Dit geldt ook voor personen die beroepsmatig betrokken zijn bij de procedure (namen van advocaten, gemachtigden en dergelijke).

1.4 Ingediende zienswijzen

Binnen de inzagetermijn zijn er in totaal 2 zienswijzen ingediend. Het betreffen de volgende zienswijzen:

1. Zienswijze 1 van de Gasunie Transport Services B.V., met kenmerknummer 48673-2019:308220 en binnengekomen op 15 augustus 2018;
2. Zienswijze 2 met kenmerknummer 48673-2019:297125 en binnengekomen op 15 augustus 2019

Zienswijze 2 is ondertekend door 78 personen. Deze personen wonen op 47 verschillende adressen.

2 Behandeling zienswijzen

De ingediende zienswijze is samengevat en van een reactie voorzien. Tevens is per onderdeel aangegeven of er aanleiding is voor aanpassing van het plan.

Zienswijze 1 van de Gasunie Transport Services B.V.

Samenvatting zienswijze

- 1.1 Volgens de verbeelding is het hekwerk rondom de zonneakker over de leiding van de Gasunie geprojecteerd, dit in tegenstelling tot het plaatje in het inpassingsplan. Wij gaan ervan uit dat dit niet de bedoeling is en dat zowel de leiding als de beschermzone buiten de zonneakker komen te liggen. De Gasunie verzoekt om derhalve de verbeelding hierop aan te passen. Verder is het voor de onderhavige leiding voldoende om een beschermingszone op te nemen van 2x4 meter.
- 1.2 Het zonnepark kan de kathodische bescherming (KB) van de aardgastransportleiding beïnvloeden. Er dient aangetoond te worden dat het zonnepark geen externe beïnvloeding heeft op de KB van het leidingsysteem. Uit een nog aan te leveren berekening moet blijken dat voor wisselstroom beïnvloeding wordt voldaan aan de NEN 3654 en dat er geen ontoelaatbare externe beïnvloeding op het Kathodische Beschermingssysteem wordt veroorzaakt. Deze berekeningen dienen voor start van de aanleg ter beoordeling te worden toegezonden.

Gemeentelijke reactie

- 1.1 Op de verbeelding van het ontwerp bestemmingplan ligt een heel klein stukje van de functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – zonnepark' over de gasleiding en de bijbehorende beschermingszone. **Naar aanleiding van de zienswijze wordt de functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – zonnepark' op de verbeelding dusdanig verkleind zodat deze buiten de gasleiding en de beschermingszone komt te liggen. Daarnaast wordt de beschermingszone van de gasleiding verkleind naar 2x4 meter in plaats van 2x5.**
- 1.2 De initiatiefnemer is bezig met de uitvoering van deze berekening. Dit wordt voor de aanleg met de Gasunie besproken. Dit staat de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet in de weg.

Zienswijze 2

Samenvatting zienswijze

- 2.1** Op 6 maart 2017 is het verzoek om een omgevingsvergunning te verlenen voor het realiseren van een zonneakker voor de duur van 10 jaar ontvangen door de Gemeente Coevorden. Hoewel het gaat om bouwen en planologisch strijdig gebruik, is al op 16 maart 2017 de omgevingsvergunning verleend door de gemeente. Dit is binnen 9 werkdagen. Het betreft de locatie kadastraal bekend Gemeente Sleen, sectie R, nummers 326 en 1955. Volgens de omgevingsvergunning en bijbehorende voorschriften (nummer 6473/2017) gaat het om het perceel Watermolendijk 3 te Tynaarlo. De omgevingsvergunning is gepubliceerd op 20 maart 2017 in het gemeenteblad. De verleende omgevingsvergunning is niet gepubliceerd in een huis-aan-huisblad of op andere wijze kenbaar gemaakt aan de burgers van Sleen. Er zijn dan ook geen bezwaren ontvangen tegen de vergunning. Hoewel het gaat om planologisch strijdig gebruik en bouwen met ingrijpende gevolgen voor de open landschappelijke structuur van het Es-dorp Sleen en voor de omwonenden.
- 2.2** Pas op 11 oktober 2018 heeft de gemeente haar eigen beleidsregels bepaald voor zonneparken in de gemeente Coevorden. Dat is 18 maanden na het verlenen van een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig bouwen van een zonneakker met ingrijpende gevolgen voor de open landschappelijke structuur van het Es-dorp Sleen en voor de omwonenden nog voordat het vooroverleg met de Provincie Drenthe is afgerond.
- 2.3** Uit de toetsingskaart bij de Beleidsregel zonneparken gemeente Coevorden blijkt de locatie aan de Haarstdiek te liggen in een zogenaamd "geel gebied". Onder voorwaarden is maatwerk mogelijk van niet-commerciële, kleinschalige, lokale of particuliere initiatieven. Dat de locatie al vergund was ("paars gebied") was voor ons de eerste kennisgeving. Er is geen sprake van maatwerk van niet-commerciële initiatieven.
- 2.4** Reclamant geeft aan, net als de gemeente, voor alternatieve groene energie en zonne-energie te zijn. Dat is echter geen doel op zich, maar daarmee wordt beoogd te voorzien in duurzame energie en vermindering van CO2 uitstoot.
- 2.5** Anders dan het bestemmingsplan doet voorkomen, is de huidige gekozen locatie geen duurzame oplossing en zijn veel duurzamere betere alternatieve locaties denkbaar. Ook binnen stedelijk gebied voldoen verschillende locaties beter aan de locatieweet criteria welke ook duurzamer zijn, zoals het Europark in Coevorden of De Tweeling in Veenoord. Feit is echter dat dit nooit is overwogen. Door binnen 9 werkdagen een omgevingsvergunning te verlenen kan ook nooit een zorgvuldige afweging van alternatieven zijn gemaakt, zonder dat er ook nog maar sprake was van eigen beleidsregels.
- 2.6** Om op de gekozen locatie energie te kunnen leveren, zal het zonnepark worden aangesloten op het energienetwerk. De dichtstbijzijnde aansluitlocatie is gelegen in Veenoord. Hemelsbreed gemeten is de afstand tussen de Haarstdiek en de aansluiting in Veenoord ruim acht kilometer. Voor de aansluiting zal een nieuwe kabel moeten worden gelegd tussen de Haarstdiek en de aansluiting in Veenoord. De nieuwe kabel en het tracé zal echter veel langer zijn dan acht kilometer, omdat de kabel niet in een rechte lijn kan worden gelegd. Je kunt twisten over de subjectieve term "eenvoudig", maar naar mening van reclamant kan niet worden gezegd dat sprake is van een "eenvoudige aansluiting op het energienet".
- De productie en aanleg van een dergelijke lange kabel zal met gericht boren onder wegen en vaarwegen door moeten om in Veenoord te komen. Het aanleggen van een dergelijke lange kabel kost naar schatting € 100.000 per kilometer, waarmee onnodig (gemeenschaps)geld wordt verbrand en (I)SDE subsidies wordt opgesoupeerd. Nog los van het feit dat de productie en aanleg van een dergelijke lengte kabel milieubelastend is, niet duurzaam en met veel CO2 uitstoot gepaard gaat, geeft het ook aan dat de locatie aan de Haarstdiek geen geschikte locatie is en veel betere alternatieven denkbaar zijn die veel dichterbij zijn gelegen bij een aansluitpunt op het energienet en daarmee ook goedkoper.
- 2.7** Door de hoge kosten van de aanleg van het zonnepark en aansluiting op het energienet is een rendabele exploitatie binnen de 10 jaarstermijn van de in 2017 verleende omgevingsvergunning niet mogelijk. Het is dan ook niet zozeer de "wens" van de initiatiefnemer om het zonnepark voor 25 jaar te exploiteren, maar bittere noodzaak om een economisch rendabele business-case te hebben.

- 2.8** De locatie aan de Haarstdiek ligt midden in het open landschap en tast het aanzien van het es-dorp Sleen en het open landschap aan. Er is geen zorgvuldige afweging gemaakt om een zonneakker aan te leggen aan de bestaande randen van het landschap, bijvoorbeeld tussen het waterschap en de Haarstdiek. Het open landschappelijke karakter blijft dan behouden en is veel minder bezwaarlijk. Welke landschappelijk ingepaste begroeiing ook wordt gekozen om het zicht te ontnemen aan de zonnepanelen op de huidige locatie, de karakteristieke openheid van het cultuurhistorisch waardevolle landschap verdwijnt op de huidige ongelukkige locatie.
- 2.9** Het foerageergebied van tientallen reeën, hazen, konijnen, fazanten, ooievaars en ganzen e.d. die in het gebied verblijven verdwijnt. Daarnaast wordt de mogelijkheid van het beheer van het wild ook voor de omliggende gebieden onmogelijk gemaakt en wordt vruchtbare waardevolle landbouwgrond aan de voedselproductie onttrokken. In de beleidsregel staat:
"Het college hanteert het uitgangspunt om zo min mogelijk waardevolle landbouwgrond te onttrekken voor de realisatie van zonneparken. De voorkeur gaat uit naar hergebruik/herbestemming van niet-agrarische gronden/functies, dan wel een duurzaam (dubbel) ruimtegebruik."
- Het gebied voldoet daarmee niet aan de in de Beleidsregel zonneparken gemeente Coevorden en ook niet aan de opgenomen "zonneladder", althans wordt nu een gebied gekozen dat volgens het eigen beleid de minst gunstige prioritering heeft.
- 2.10** Er is geen sprake van een initiatief met maatschappelijk draagvlak / lokale binding. Vanuit de bewoners van Sleen is geen belangstelling gebleken voor (financiële) participatie in het plan door deelname door middel van een Postcoderoos via een energiecoöperatie of obligatie. Tijdens de informatieavonden zijn plannen gepresenteerd, maar niet is gevraagd of de bewoners überhaupt op de locatie aan de Haarstdiek een zonneakker wensen en er aldus maatschappelijk draagvlak is.
- 2.11** Het college gaat volgens haar eigen beleid terughoudend om met initiatieven voor zonneparken in het buitengebied. Aangezien sprake is van een commercieel, niet lokaal initiatief, hoort het college en de Gemeenteraad niet in te stemmen met de wijziging van het bestemmingsplan voor een zonnepark in het buitengebied van deze omvang, die bovendien kostbaar en niet duurzaam is.
- 2.12** De beleidsregels geven aan dat de maximale totale bruto oppervlakte van 100 hectare zonneparken in de komende 20 jaar (tot en met 2038!) mag worden gerealiseerd. Ook zonder de zonneakker aan de Haarstdiek is op dit moment (2019 in plaats van 2038) al meer dan 80 ha aan zonneakkers vergund en is inmiddels ruimschoots voorzien in de energiebehoefte van de eigen inwoners van de Gemeente Coevorden. Een zonneakker aan de Haarstdiek past dan niet meer in het beleid, omdat de kaders van het beleid al zijn overschreden en betere alternatieven beschikbaar zijn.
- 2.13** Door het zonnepark op de voorgenomen locatie aan te leggen, heeft dit een behoorlijke impact op de woon- en leefomstandigheden van de aangrenzende bewoners. Het zonnepark zal op 150 meter afstand van een 28-tal aangrenzende percelen worden aangelegd, wat een behoorlijke impact heeft op de woon- en leefomstandigheden van de mensen die daar woonachtig zijn. Denk hierbij aan de gevolgen voor de volksgezondheid en veiligheid, zoals de hogedrukaardgasleiding met een letaliteitsgrens van 170 meter, straling, geluid, luchtkwaliteit en invloed op flora en fauna. Hier is geen direct onderzoek naar gedaan. Over deze zaken is de bevolking van Sleen, laat staan de "randbewoners", niet voorgelicht en niet gewezen op de gevolgen gezondheid en veiligheid.
- 2.14** Er zou binnen het bestaand stedelijk gebied van de gemeente Coevorden geen aaneengesloten gebied van 9,3 hectare beschikbaar zijn. Een kleiner gebied zou geen optie zijn, terwijl er ook bestaande zonneparken zijn van 5 hectare! De conclusie zou zijn dat er geen andere beschikbare plekken aanwezig zijn, geschikt voor een zonnepanelenweide. In de structuurvisie van 2013-2023 is de locatie Haarstdiek opgenomen als zoekgebied voor zonnepanelenweide, maar is niet duidelijk waarop deze keuze is gebaseerd, met ander woorden; er ligt geen duidelijke onderbouwing aan ten grondslag. Reclamant is van mening dat er wel degelijk alternatieve, minder bezwaarlijke en betere locaties aanwezig zijn in de buurt van de centrale nabij Veenoord, waar eveneens minder sprake is van Verkeersaantrekkende werking". Reclamant verzoekt de indieners van het ontwerpbestemmingsplan deze alternatieven nader te onderzoeken.
- 2.15** Voor opstellingen van zonnepanelen op de grond in de zoekgebieden hanteert de gemeente een Ja, mits'-benadering. Er dient sprake te zijn van een balans tussen zonneakkers en landschap. Met

de komst van voorgenomen zonneakker verdwijnt deze balans volledig en wordt flora en fauna onnodig aangetast.

Hierbij het verzoek om de Ja, mits'-benadering nog eens kritisch tegen het daglicht te houden, dit eveneens in het kader van de gebiedsbescherming van de 'Natura 2000-gebieden', soortenbescherming en bezette vogelnesten die beschermd dienen te worden.

- 2.16** Tevens achten gemeente en initiatiefnemers geen archeologisch onderzoek noodzakelijk, evenals er geen sprake zou zijn van cultuurhistorische waarden. Reclamant is van mening dat er wel degelijk archeologische en cultuurhistorische waarden zijn en verzoekt tot nadere onderbouwing.

Reactie gemeente

- 2.1** Om het plan mogelijk te maken dient het bestemmingsplan te worden herzien. De realisatie van een zonnepark is echter alleen financieel haalbaar met een SDE subsidie van het Rijk. Zonder deze subsidie is het plan niet uitvoerbaar. Eén van de voorwaarden voor het toekennen van de SDE subsidie is echter dat de gemeente een omgevingsvergunning heeft afgegeven voor het zonnepark. Om die reden hebben wij er voor gekozen eerst een omgevingsvergunning te verlenen voor een tijdelijke afwijking van het bestemmingsplan voor een periode van maximaal 10 jaar. Daarmee kan de initiatiefnemer een aanvraag indienen voor de SDE subsidie. Vervolgens/gelijktijdig kan worden gestart met het participatieplan, onderzoeken en de uitwerking van het plan ten behoeve van een bestemmingsplanprocedure.

De aanvraag voor de tijdelijke omgevingsvergunning voor 10 jaar is gepubliceerd in het gemeenteblad van 13 maart 2017. De verleende omgevingsvergunning is gepubliceerd in het gemeenteblad van 20 maart 2017. Dit is conform de wettelijke publicatievereisten uit de Wabo.

- 2.2** Voordat de 'Beleidsregel zonneparken gemeente Coevorden' is vastgesteld is elk project afzonderlijk beoordeeld t.a.v. wenselijkheid en een goede ruimtelijke ordening. Eén van de onderdelen waaraan getoetst is, is de 'Structuurvisie Coevorden 2013-2023'. Binnen deze structuurvisie is expliciet voor het plangebied aangegeven dat hier mogelijkheden liggen voor zonne-energie.

Overigens wordt het plan in het kader van de huidige planologische procedure wel getoetst aan de beleidsregel.

- 2.3** Op de toetsingskaart behorend bij de beleidsregel is het plangebied gelegen binnen een gebied dat is aangeduid als 'Vergund park'. Samen met de gebieden aangeduid als 'Zoekgebied zonnepark' biedt de beleidsregel hierbinnen ruimte voor 100 ha grootschalige zonneparken. Van een niet-commercieel park is dan ook geen sprake.
- 2.4** Daar zijn wij het mee eens. De gemeente Coevorden heeft de ambitie/doelstelling om in 2040 energieneutraal te zijn. Opwekking van alternatieve energie door windmolens en zonneparken is geen doel op zich maar een middel om aan deze doelstelling bij te dragen.
- 2.5** Binnen de stedelijke omgeving is niet voldoende braakliggend areaal in beschikbaar voor een zonnepark van een dergelijke omvang. Voor braakliggende gronden op bedrijventerreinen bestaat de wens deze uit te geven voor bedrijven i.p.v. langdurig een zonnepark te plaatsen. Realisatie van een zonnepark op het Europark is om die reden niet aan de orde. Het bedrijventerrein De Tweeling is niet gelegen binnen de gemeente Coevorden.
- 2.6** Het zonnepark wordt aangesloten op het onderstation in Veenoord op ca 8 km afstand van het zonnepark. De aanleg van de kabel is voor risico en rekening van het zonnepark en de kosten van de kabel komen derhalve niet ten laste van de gemeenschap. Het zonnepark is voldoende groot om vanuit de exploitatie de kosten voor de aanleg terug te verdienen. De aanleg van de kabel is niet erg milieubelastend en wordt ruimschoots gecompenseerd door de milieuwinst van het zonnepark.
- 2.7** Vanaf de start van het proces voor het initiatief van een zonnepark in Sleen is beoogd dat het gaat om een park dat langer dan 10 jaar geëxploiteerd zal worden. Om dit mogelijk te maken wordt ook een nieuw bestemmingsplan in procedure gebracht. De tijdelijke omgevingsvergunning was slechts bedoeld voor het aanvragen van de benodigde SDE subsidie (zie 2.1).

2.8 In de beleidsregel zijn gebieden aangegeven waar de gemeente omwille van het landschap geen zonneparken willen toestaan. Dit betreffen:

- de cultuurhistorisch zeer waardevolle gebieden (waaronder de essen);
- delen van de beekdalen, met name die delen die ruimtelijk waardevol zijn en een grote gaafheid en diversiteit hebben zoals bijvoorbeeld de bovenloop van de Geeserstroom;
- gebieden in, naast of in de directe nabijheid van bosgebieden/natuurgebieden (rekening houdend met een zone van 250 meter rondom het bosgebied als uitloop en foerageergebied voor het wild).
- gebieden binnen een zone van ca. 125 meter rondom kernen of recreatieterreinen, om ruimtelijk gezien een buffer te creëren tussen zonnepark en kern/recreatieterrein.

Onderdeel van het bestemmingsplan is een cultuurhistorische analyse. Hieruit blijkt dat het karakteristieke ontginningslandschap is verdwenen met de ruilverkavelingen van de jaren '70-'80. Tegenwoordig resteert nog één (deel van) een verkavelingssloot. Deze sloot blijft behouden. Met het plan verdwijnen er geen cultuurhistorische waarden. Het plangebied ligt niet in een gebied waar wij zonneparken willen uitsluiten vanwege het behoud van het waardevolle landschap. Daarnaast ligt het plangebied niet in het beekdal, binnen 250 meter van een bosgebied/natuurgebied of binnen 125 meter van een dorpskern of recreatieterrein. Wij zijn van mening dat er met de realisatie van een zonnepark aan de Haarstdiek geen sprake is van wezenlijke aantasting van landschappelijke en cultuurhistorische waardevolle landschappen.

2.9 Om foerageergebieden van wild zoveel mogelijk te ontzien liggen de zonneparken op minimale afstand van 250 meter van natuur- en bosgebieden. Hier wordt ruimschoots aan voldaan.

Onderdeel van het bestemmingsplan is een natuurwaardenonderzoek (bijlage 3). Hierin staat dat enkele grondgebonden zoogdiersoorten een rust- en/of voortplantingsplaats bezetten in het plangebied. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'verwonden-doden en het verstoren-vernietigen van rust- en voortplantingsplaatsen'. De functie als foerageergebied is voor de in het plangebied voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten niet beschermd. Daarmee wordt voldaan aan de Wet natuurbescherming.

In de beleidsregel is een maximum oppervlakte aan grootschalige zonneparken vastgelegd van 100 hectare. Hierbij is aangegeven dat hergebruik/herbestemming van niet agrarische gronden/functies dan wel een duurzaam (dubbel) ruimtegebruik de voorkeur heeft. Feit is dat de grootschalige percelen in het buitengebied (buiten de natuurgebieden) veelal ook een agrarisch functie hebben. Wij zijn daarnaast van mening dat met een oppervlakte van maximaal 100 ha de voedselproductie niet in gevaar komt.

2.10 Zoals blijkt uit het participatieplan heeft de initiatiefnemer gedurende de planvorming veelvuldig gecommuniceerd met inwoners van het dorp Sleen (zie bijlage 2 bij de toelichting). Naast drie informatieavonden (op 26-4-2017, 05-09-2017 en 14-11-2018) zijn er diverse nieuwsbrieven over het plan verspreid. Hierin werd uitgebreid aandacht besteed aan de mogelijkheden voor inwoners om financieel te participeren in het plan. Dit heeft tot op heden nog niet geleid tot de oprichting van een bewonerscollectief om financieel te participeren. Dit kan komen omdat het voor sommige inwoners ingewikkeld is en tijd kost om dit op te zetten. De initiatiefnemer heeft er daarom voor gekozen een aanbod in een financiële bijdrage en natura te doen. Dit hebben zij in een brief aan de gemeente kenbaar gemaakt. **Deze brief is als bijlage bij het raadsvoorstel gevoegd. Tevens is hierover een passage opgenomen in het participatieplan (bijlage bij de toelichting van het bestemmingsplan)**

2.11 Buiten de zoekgebieden en de vergunde zonneparken (tijdelijke vergunning voor 10 jaar) gaan wij terughoudend om met initiatieven voor zonneparken in het buitengebied. Binnen deze gebieden willen wij meewerken aan maximaal 100 ha aan grootschalige zonneparken.

2.12 De gemeente Coevorden heeft de ambitie om in 2040 energieneutraal te worden. Met het vaststellen van de beleidsregel biedt de gemeente ruimte voor 100 hectare aan grootschalige zonneparken in het buitengebied. Deze oppervlakte is momenteel nog niet gerealiseerd. Het zonnepark aan de Haarstdiek past hier binnen.

2.13 In de toelichting behorende bij het bestemmingsplan is het plan op diverse milieu- en omgevingsfactoren onderbouwd zoals externe veiligheid, geluid, luchtkwaliteit en flora en fauna. Hieruit blijkt dat ter plaatse van de woningen, op 150 meter van het plangebied een goed woon-

en leefklimaat kan worden gegarandeerd.

De afstand van het zonnepark tot de dichtstbijzijnde woning bedraagt circa 160 meter. Er is sprake van twee vormen van 'straling': statische elektrische velden en statische magnetische velden. De statische elektrische velden gegenereerd door een zonnepark zijn kleiner dan de elektrische velden waar men aan wordt blootgesteld op een zonnige dag (bron: literatuuronderzoek). De statische magnetische velden gegenereerd door een zonnepark zijn vergelijkbaar met die van huishoudelijke apparaten. Gezien de ruime afstand tot de woningen kan worden geconcludeerd dat er geen sprake zal zijn van straling op de woningen vanuit het plangebied.

Naar aanleiding van de zienswijze heeft er een overleg plaats gevonden tussen de initiatiefnemer en een groep indieners van de zienswijze. Hier is onder andere gesproken over het zicht op het zonnepark vanaf/vanuit de dorpsrand/woningen. **In het overleg is afgesproken dat de maximale hoogte van de zonnepanelen wordt verlaagd van 2,5 naar 1,5 meter. Dit is verwerkt in hoofdstuk 2 van de toelichting, het erfinrichtingsplan en de regels. Ook is de aanvraag omgevingsvergunning hier op aangepast. Daarnaast wordt in de groenstrook aan de aan de oostzijde van het plangebied een grondwal van 1,5 meter hoogte aangelegd met lage beplanting.**

- 2.14** De gemeente Coevorden staat voor een grote opgave als het gaat om duurzaamheid. Wij hebben de ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn. Om dit te halen is een groot oppervlak aan zonnepanelen noodzakelijk. Zonnepanelen op daken en (kleinere) oppervlaktes op maaiveld binnen stedelijk gebied zijn wenselijk maar niet voldoende. Om een grote bijdrage in onze ambitie te bewerkstelligen is het nodig om ook zonneparken met een grotere oppervlakte te realiseren. Op die reden willen wij ook commerciële zonneparken met zonnepanelen op maaiveld in het buitengebied toestaan met een oppervlakte van maximaal 100 ha. Met het vaststellen van de beleidsregel is beoordeeld welke locatie in het buitengebied wij geschikt vinden voor een zonnepark (o.a. qua landschap). De locatie aan de Haastdijk in Sleen was overigens al in de Structuurschets Sleen (vastgesteld in 2005) opgenomen als potentiële locatie voor een zonnepark. Dit is vervolgens overgenomen in de Structuurvisie 2013-2023 en de beleidsregel.
- 2.15** Wij zijn van mening dat er met alle gekozen locaties en oppervlaktes voor zonneparken binnen de gemeente Coevorden sprake is van een goede balans tussen de zonneakkers en het waardevolle landschap. Onderdeel van het bestemmingsplan is een natuuronderzoek (bijlage 3 van de toelichting). Met de conclusie uit dit onderzoek is de uitvoerbaarheid van het plan aangetoond in relatie tot de gebiedsbescherming en de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming.
- 2.16** Onderdeel van het bestemmingsplan is een inventariserend archeologisch onderzoek en voor het noordelijke deel een archeologisch inventariserend veldonderzoek (bijlage 4 en 5 bij de toelichting). Deze onderzoeken tonen aan dat de verwachting op een archeologische vindplaats zeer klein is. Nader archeologisch onderzoek achten wij om die reden niet nodig.

Daarnaast is er een cultuurhistorische analyse uitgevoerd (bijlage 6 bij de toelichting). Hieruit blijkt dat het karakteristieke ontginningslandschap is verdwenen met de ruilverkavelingen van de jaren '70 '80. Tegenwoordig resteert nog één (deel van) een verkavelingssloot. Deze sloot blijft behouden. Met het plan verdwijnen er geen cultuurhistorische waarden.

Reclamant voert geen argumenten aan om de bovengenoemde conclusies te heroverwegen.

3 Wijzigingen in het bestemmingsplan

3.1 Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen

- De functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – zonnepark' op de verbeelding wordt dusdanig verkleind zodat deze buiten de gasleiding en de beschermingszone komt te liggen. Daarnaast wordt de beschermingszone van de gasleiding op de verbeelding verkleind naar 2x4 meter in plaats van 2x5.
- Het participatieplan (bijlage 2 bij de toelichting) wordt uitgebreid met een kort verslag van het overleg tussen de initiatiefnemers en een aantal indieners van zienswijze 2. Tevens is in het participatieplan een beschrijving opgenomen van de aanbieding van de initiatiefnemer aan inwoners van het dorp Sleen.
- De maximale hoogte van de zonnepanelen wordt verlaagd van 2,5 naar 1,5 meter. Dit is verwerkt in hoofdstuk 2 van de toelichting, het erfinrichtingsplan en de regels. Ook is de aanvraag omgevingsvergunning hier op aangepast.
- In de groenstrook aan de oostzijde van het plangebied wordt een grondwal met een hoogte van 1,5 meter met lage beplanting opgenomen. Deze aanpassing wordt verwerkt in hoofdstuk 2 van de toelichting en het erfinrichtingsplan.